

በዘራፊዎች የተከበቡት የኢትዮጵያ ፊልሞች

ከአለልኝ ቤተው

የሃገሪቱ ፊልሞች ጉዳይ አሁን በጣም አስከፊ የሆነ ደረጃ ላይ ደርሷል። ምክንያቱም ቀደም ሲል የነበረው ችግር ምናልባትም በራሳቸው በፊልም ባለሙያዎች በኩል የነበረ ደካማ የሆነ አሠራር ያለበትና ጥቅም ተኮር ከመሆኑ ጋር ተያይዞ ይበልጥ አየመደቀ የመጣበት ጉዳይ ነበር። አሁን ግን ከዛ ጠንክሮ ባለና በከፊ ሁኔታ የፊልሞች መዘረፍ ተልቆ ችግር ሆኑዋል። መቼም ማንም የለፋበትና ገንዘብ ያመጣበት ነገር በተማኝነት ተወስዶ ባዶ ሲተር ማየት እጅግ ይሳዘናል። እንደ የፊልም ባለሙያ ከፍተኛ የሆነ ገንዘብ አውጥቶ የሠራው ፊልም መጨነቱ ያለበት ፊልሙ በሀዘብ ተወደደ? አልተወደደም? የሚለውን ነገር እንጂ ተኝቶ አየበረገጠ ተስረቶ አልተሠረተም መሆኑን የለበትም።

አሁን ላይ ግን ባለሙያዎችም ሆኑ አርቲስቶችም ሆኑ ሁሉም ስጋት ከመታየት ይልቅ የመሠረት ጥንተት ሆኑዋል። በኢትዮጵያ የቴክኖሎጂ እርገት የፈጠረው ነገር የፊልሞችን ደረጃ ከፍ ከማድረግ ይልቅ ይበልጥ ገደል ውስጥ የሚከት ሆኑዋል። እንደሚታወቀው ከሆነ በኢትዮጵያ የኮሚሽን ራይት ጉዳይ በሚመለከት እየተሠራ ያለው ነገር ቀልድ ይመስላል። በገፍ ፍላጎት ሚኒስቴር የሚተባበሩ የኢኮኖሚክስ ምርቶች ወደ ሃገር ውስጥ እንዲገቡ ፈቅዶ በገን ደግሞ የኮሚሽን ራይት ሆኑ ማወጣት የሚችል ነገር ይሆናል ተብሎ አይጠበቅም። ነገርን ከምንጩ ሳያደርፉ ለዚህ የኮሚሽን ራይት ጉዳይ መታገል የሚችል አይደለም። በአርቲስቶች በኩልም በዚህ ጉዳይ ዙሪያ ያለው አጽም ወይም እንቅስቃሴ እዚህ ግባ የሚባል አይደለም። አንዱ ላይ የሚደርሰው ነገር ልሳው ላይ ይደርሳል ተብሎ አይጠበቅም ምክንያቱም አርቲስቶች ጋር ጥሩ ወዳጅነት የለም በአንድ ወቅት ከአንድ አርቲስት ጋር ስንወያይ የነገረኝ ነገር ለዚህ ዕሁፍ ጥሩ ማዳበሪያ ይሆናል። ይህ አርቲስት ሲነገረኝ ግን አርቲስቶች ጋር ፈፅሞ ፍቅር የለም መመካከርም የለም አንድ ነገር ሠርተህ አንዴት ነው? ስትለው ጥሩ ነው አረፍ ነው ይልሃል ከዛ በኋላ በጎን ሄዶ ያማሃል በግልፅ መነጋገር ነው ይህ ደግሞ አርቲስቶችን በብዙ መልኩ ጎድቶታል ሲል ነው የገለፀው።

በርግጥ አውነት ነው በአርቲስቶች መካከል ፈፅሞ ወዳጅነቱ የለም አርሳቸው በቡድን ተከፋፍለው አንዱ የሌለውን ውድቀት እየተመለከተ የሚኖርበት ሁኔታ አለ። የፊልሞች መሠረትም "ነገ በኔ" በሚል በነቀስ መብታቸውን ለማስከበር ይህ ነገር የሚቀረፍበትን ሁኔታ ለመፍጠር ፈፅሞ ሲጥሩ አይታዩም። ጎሳ ላይ አንዱ ላይ ሲደርስ ቢሠማው ምን ጥቅም አለው አሁን ካለው ሁኔታ አንፃር ግን የአርቲስቶች ነገር ከባድ እደጋና ፈተና ላይ ወድቋል። የበርካቶችን ሀይወት የተየረው ፊልም የበርካቶችን ሀይወት ሊያጠፋ ከሚል ደርሷል። የሚደረገው እንቅስቃሴ ግን የሞተ ነው። አርቲስቶች በጋራ ሆነው ለዚህ ከባድ ነገር ከመንቀሳቀስ ይልቅ ሁለተኛ ምክንያት ፈጥረው የሠርግ ዝግጅት በዲጂ ሊቀር ይገባል የሚል ተራ ምክንያት በመደርደር ሲሸከቱ ይታያሉ።

ምን እይነት ዘረፈ ቢደረግ ነው?
እንደሚታወቀው ከሆነ በቅርብ ጊዜያት ውስጥ ቁጥራቸው ወደ ስምንት የሚደርሱ

ፊልሞች ተሠርተው ወጥተዋል። ከነዚህ መካከል ገና ለሰድሳ ከበቁ ወራት የተቆጠረላቸው ፊልሞች አብረው አለ። የዚህ ለይነቱ ነገር ደግሞ ምን እይነት በፀት እንደሚፈጥሩ ማሠብ ይቻላል። ፊልሙን ለመስራት አርቲስቶችን፣ ዳይሬክተሮችን በጣም የተጋነነ ዋጋ ይገኛል እንጂ ያው በሺዎች የሚቆጠሩ ገንዘብ መውጣቱ ቀላል አይደለም። ከቅርብ ጊዜያት ወዲህ ደግሞ ፊልም አትራፊ ነው ስለሚባል በብድር መልክ

...ማንም በቁንና ንብረቱን
ቢዘረፍ አይገባም። ፊልሞችን
ጀምረው አርቲስቶች ንግድ
አድርገው ቢገለገሉባቸውም
ሰቡን የመጣው ነገር ግን
ከምንም በላይ በጣም
አስደንጋግኖና አስጊ ነገር ነው...

የመስራት ነገር ተጀምሯል። ከተወሰኑ አቅሙ ካላቸው አርቲስቶች ውጭ በርካቶች ከባለሃብት በብድር ተወስዶ የሚሠራ ነው። ይሁንና ታዲያ በዚህ አይነት ሁኔታ ላይ ዘረፈው ሊፈፀም የሚፈጠረውን ኪሳራ ማሠብ ቀላል ነገር አይደለም። ባይ መቅረት ወይም ላልተገባ ኪሳራ መዳረግ ነው። በዚህ የወቅቱ የመነጋገሪያ አጀንዳ የሆነው የፊልም ዘረፍ ላይ የሚወጡ መረጃዎች በአብዛኛው አርግጠኛ ሆኖ ለመናገር የሚያስደፍሩ አይደሉም።

አንዳንዶች በምን እይነት መልኩ ነው ፊልሞች ተዘርፈው ሊወጡ

የሚችሉት የሚለውን ነገር ለመግለፅ ለመናገር የሚጠቀሙት ምክንያት ብዙም የሚያስከድ አይደለም። ዘመናዊ ስልኮች መጥተዋል በዚህ ነው እየተሠረቁ ያለው የሚል ነው። ይህ ደግሞ ብዙም የሚያስከድ አይደለም። ማለቱ አንድ ሠው ስልክ ይዞ ገብቶ እኛን ሠቅሎ ሲቀላ ይታያል ሠራተኞች ይኖራሉ አሉም ፊልም የሚያሳየው ሠውዬ ወገኖችም አሉ ከዚህ በመነሳት ይሄ ብዙም የሚያስከድ አይደለም። እናም በምክንያት ደረጃ ለማስቀመጥ አይቻልም። ከዚ ይልቅ ግን ምክንያት መሆኑን የሚችለውና ጣትን ተስር ለመናገር የሚያስችለው በሲኒማ ቤቶች የፊልሞች ደህንነት ምን ያህል አስተማማኝ ነው በላፊልሞች በተለያዩ ሲኒማ ቤቶች እንዲያሳዩ የሚልኩት ሠው ጋር ችግር ይኖር ይሆን የሚለውን ነው። የመጀመሪያው ምክንያት በሲኒማ ቤቶች በኩል መቼም ሁሉም ባይነትም በጥቅም የተገዙ ወይ ችግር ያለባቸው ሠራተኞች አሉ። ከዚህ ቀደም ከአንድ አመት ተኩል በፊት አንዲት ልጅ ፊልም ሠርታ ብት አለች። ከኔ ጋር እንተዋወቅ ነበር። ፊልሙ ጥሩ ቢሆንም በሲኒማ ቤት ችግር ግን የፊልሞችን ያህል መራመድ አልቻለችም። ይህ ሳያንስ አንዱን ቀን ጠየቅ ከአንድ ከተፈቀደላት የመንግስት ሲኒማ ቤት የሆነ ሠው ደውሎ ፊልምሽ ተሠርቋል አላት። በወቅቱ እኔ ጋር ስትደውል ድንጋጤዋ ድንጋጤ አልነበረም። እኔም ብሆን ይቺ ልጅ ወደ ሲኒማ ቤት ካለማግኘቷም ኪሳራም በዛ አልኩ። ተቀጣጥረን ወደዚህ ሲኒማ ቤት አመራን ስራ አስኪያጁን ነገርን ነገርነው ፈፅሞ እዚህ ሲኒማ ቤት የዚህ አይነት ነገር አይደረግም አለ። ይህ መረጃ ከራሳችሁ ሠው የወጣ ነው አልነው። ነገርን አለ። ሠውየውን ነገርነው ሠውየው ተጠራና መጣ የት ነው ፊልሙ የተሠረቀው በምን አወከ አለው። እየተንተባተብ እይ መንገድ ላይ ሳልፍ መርካቶ ጋር ልጆች ሲያወሩ ሠምች ነው አለ። ቀድሞ ካለው ነገር ቃሉን ቀይሮታል። የት

ጋር ማነው አሳየን ሲባል መንገድ ላይ ሲያልፉ የንበሩ ልጆች ናቸው አለ። ስራ አስኪያጁ አምባረቀበት ይሄ ተራ ወሬ ነው አለው። የእርሱ ቁጣ ይሄን የዘረፋ ቃል ለመማቸው ልጅ ምንም የሚፈይደው ነገር የለም ተሠርቋል የሚለው ቃል አፅምሮ ውስጥ ሌላ የሰጋት ችግር ነው የፈጠረባት እናም ስራ አስኪያጁ እመነኝ ምናምን አለና ተሠናበተን።

ጎሳ ላይ ግን ይሄ ሠውዬ ለምን ይሄንን ሊል ቻለ ብዬ ሳሰበው ያው የሆነ ገንዘብ ስጪኝ አለኝ ነው። የመጀመሪያ የጥርጣራ አለማዩን ሙሉ በሙሉ ወደ ሲኒማ ቤቶች ያደረኩት ሌላው ሁለተኛው ፊልም ከወጣ በጎሳ ፊልሙ በበርካታ ሲኒማ ቤቶች ሲታይ ፊልሙን ለማሳየት የቅርብ የሆኑ ሠዎችን ነው የትኛውም ዳይሬክተር የሚልኩው በዛ ሠዓት ላይ ሊፈጠር የሚችለውን ነገር መገመት አይቻልም። ግን ያኖር መታሠብ ያለበት ነገር ቢኖር ገንዘብ የሚያሳስተው ሠው የለም ነው። ጊዜው የተከናወነ ነው ሲደውን ተተብሎ በላፒቶፕ ገልብጦ ሊመልስለት ይችላል። እነዚህ በዋናነት የሚጠረጠሩና ከዚህ በኋላም ቢሆን ሊታሠብበት የሚገባ ነገር ነው። ማንም ሀቅንና ንብረቱን ሊዘረፍ አይገባም። ፊልሞችን ጀምረው አርቲስቶች ንገድ አድርገው ቢገለገሉባቸውም አሁን የመጣው ነገር ግን ከምንም በላይ በጣም አስደንጋግኖና አስጊ ነገር ነው። ሊታሠብበት ይገባል። ዛሬ ስለኮሮ ራይት ሲወራ በመጀመሪያ በየሲኒማ ቤቱ ላይ ያለውን ጥቅማዊ አሠራር ማስወገድ ተገቢ ነው። ከዘረፉ ባልተናነሡ ከፍተኛ ገንዘብ አውጥተው በሲኒማ ቤት አጠት የከሠሩም አሉ። እናም ይህን ጉዳይ በሚመለከት አራሳቸው አርቲስቶች ሲነጋገሩበት መፍትሄ ሊያበጁለት ይገባል። አለበለዚያ ግን የኢትዮጵያ ፊልም ወደ አፈር መግቢያው ጊዜ አሁን ነው የሚሆነው።

AT Laptop Clinic
ሳፕቶፕ ጥገናና ሽያጭ

+251 911 714262 / +251 913 050695
ሰድራሻ- ደምበስ መስቀስ ፍባወር ታክሲ መያዣ